

Kirje

26.5.2026

VN/16306/2026
VN/16306/2026-OKM-1

Jakelussa mainituille

Koulutuksen järjestäjien ohjeistusta yhteishakuun liittyvissä kysymyksissä

Opetus- ja kulttuuriministeriö ohjeistaa tällä kirjeellään koulutuksen järjestäjiä yhteishakuun ja opiskelijavalintaan liittyvistä kysymyksistä. Kirje koskee lukiokoulutuksen järjestäjiä, ammatillisen koulutuksen järjestäjiä ja niitä tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen järjestäjiä, jotka järjestävät tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta lukiokoulutuksen tai ammatillisen koulutuksen yhteydessä.

Lainsäädännön lähtökohtia

Lukiokoulutusta, ammatillisista koulutusta ja tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta koskevien lakien mukaan koulutuksen järjestäminen edellyttää opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää järjestämislupaa.

Koulutuksen järjestäjällä tulee olla voimassa oleva järjestämislupa jo silloin, kun järjestäjä tallentaa koulutuksen tiedot hakurekisteriin.

Koulutusta koskevien lakien mukaan opetus- ja kulttuuriministeriö päättää koulutuksen järjestäjän hakemuksesta koulutuksen järjestämisluvan muuttamisesta ja peruuttamisesta.

Tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetun lain 3 §:n 2 momentin mukaan kunta voi kuitenkin järjestää tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta ilman järjestämislupaa, jos kunnalla ei ole lukiokoulutuksen tai ammatillisen koulutuksen järjestämislupaa tai jos kunnan järjestämän valmentavan koulutuksen alueellinen tarve ei ole pysyväisluonteista. Koulutuksen on tällöin täytettävä 4 §:n 2 momentissa säädetty edellytykset.

Perusopetuksen jälkeisen koulutuksen valtakunnallisesta hakumenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen (834/2021, jälj. yhteishakuasetus) 1 §:ssä säädetään seuraavasti:

Perusopetuksen jälkeisen koulutuksen yhteishakua (*yhteishaku*) sovelletaan otettaessa opiskelijoita:

1) ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa ([531/2017](#)) tarkoitettuun ammatilliseen perustutkintokoulutukseen;

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.okm@gov.fi

2) lukiolaissa ([714/2018](#)) tarkoitettuun nuorille tarkoitettun oppimäärän mukaiseen lukiokoulutukseen;

3) tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetussa laissa ([1215/2020](#)) tarkoitettuun tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen;

4) ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 7 §:ssä tarkoitettuun työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaan koulutukseen;

5) vapaasta sivistystyöstä annetun lain ([632/1998](#)) [7 a luvussa](#) tarkoitettuun oppivelvollisille suunnattuun koulutukseen.

Yhteishakuasetuksen 5 §:n mukaan opetus- ja kulttuuriministeriö päättää perusopetuksen jälkeisen koulutuksen yhteishaun aikatauluista.

Yhteishakuasetuksen 7 §:n mukaan koulutuksen järjestäjän sekä oppilaitoksen ylläpitäjän tulee tallentaa hakurekisteriin:

1) tiedot yhteishaussa mukana olevasta koulutustarjonnasta;

2) opiskelijaksi ottamisen perusteet siltä osin kuin niistä päättää koulutuksen järjestäjä tai oppilaitoksen ylläpitäjä;

3) muut kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut opiskelijaksi ottamisessa tarvittavat tiedot.

Koulutuksen järjestämiseen liittyvät muutokset ja opiskelijamäärät

Väestökehitys vaikuttaa lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestämiseen. Osalla koulutuksen järjestäjistä on ollut hyvin vähän hakijoita yhteishaussa. Tällä kirjeellä ministeriö muistuttaa koulutuksen järjestäjän velvoitteista ja opiskelijan oikeuksista koulutukseen hakeutumisessa.

Tavoitteena on, että koulutuksen järjestäjät jo hyvissä ajoin ennakoivat alueensa koulutustarvetta ja ennakoivat tilanteita, joissa hakijamäärät jäävät pienemmiksi kuin koulutuksen järjestäjän päättämä vähimmäisopiskelijamäärä, jolla koulutus voidaan käynnistää. Koulutuksen järjestäjän on tehtävä päätöksiä, joilla turvataan koulutuksen saavutettavuus ja koulutuksen järjestäjän edellytykset koulutuksen järjestämiseen ja tarvittaessa koulutuksen erityisjärjestelyt (esim. yhteistyö, etäopetus, koulutuksen järjestäjien keskinäiset sopimukset).

Opiskelijalla on sekä lukiokoulutuksessa että ammatillisessa koulutuksessa vapaa hakeutumis oikeus koulutukseen. Tämän vuoksi opiskelijalla tulee olla etukäteen tieto, mikäli koulutuksen järjestäjät järjestävät koulutuksen yhteistyönä ja missä koulutus tosiasiallisesti järjestetään. Koulutuksen järjestäjän tulee tiedottaa hakijoita ennen hakuajan alkamista mahdollisista erityisjärjestelyistä.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on 21.5.2026 päättänyt vuoden 2027 yhteishaun aikatauluista (VN/16063/2006). Päätöksessä todetaan, että koulutuksen järjestäjät eivät voi perua kevään yhteishaussa mukana olevaa koulutusta 12.2.2027 jälkeen. Menettely on sama kuin edellisinä vuosina. Tämä tarkoittaa sitä, että **koulutuksen järjestäjän on valittava yhteishaussa avoimena oleviin hakukohteisiin valintakriteerit täyttävät opiskelijat. Lainsäädännön mukaan opiskelijaa ei voida yhteishaun aikana tai sen jälkeen ohjata toiselle koulutuksen järjestäjälle.**

Koulutuksen järjestämisluvan myöntämisen edellytyksenä on koulutustarve. Koulutuksen järjestäjä voi hakea järjestämisluvan peruuttamista, jos koulutustarvetta ei enää ole.

Ylijohtaja Petri Lempinen

Hallitussihteeri Maria Soininen

Jakelu Ammatillisen koulutuksen järjestäjät
Lukiokoulutuksen järjestäjät
Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen järjestäjät

Tiedoksi Valtiosihteeri Mikaela Nylander, opetus- ja kulttuuriministeriö
Erytisavustaja Anita Westerholm, opetus- ja kulttuuriministeriö
Kansliapäällikkö Heidi Backman, opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetushallitus

VN/16306/2026-OKM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: